

Referat från onsdagsträff med Nada 2/9 2026

När syrisk inbördeskriget bröt ut 2011 började det inte som ett krig. Människor levde i ett terrorvälde som styrdes genom korruption, våld mot olikstämning, människor med avvikande åsikt försvann, torterades, våldtogs och i fängelser som Sednaya och Adravar blev man ett nummer i stället för en identitet. Där fanns maskiner i vilka fångar bokstavligen korsades, rum där människor hängdes upp och ner. En massa barn födda efter våldtäkter – i fängelserna!

Nada, 5 år, och hennes två bröder väcktes mitt i natten av föräldrarna med ett "NU måste vi gå". De tog med pengar för att köpa ett hus i Istanbul. De pressades in i en skåpbil och när de kom fram kom de i kontakt med en smugglare för vidare befordran till paradiset – Sverige, något som skulle kosta dem 10 000 Euro. Efter två veckors väntan tog han med familjen till Marmaris för vidare färd mot Rhodos. De jagades av hundpatruller och smugglaren försvann.

Nästa försök var från Bodrum till Kos men efter två dagar i Bodrum tillfångatogs de av polisen. Tillbaka till Istanbul och ett hotell i en vecka. Smugglaren kontaktade dem igen, de skulle låtsas vara turister, de skulle få en bekväm överfart till Grekland, denna bekväma överfart visade sig vara en gummi-båt. Nada och hennes bröder var de enda barnen på båten, två kvinnor och resterande 20 personer män. När någon protesterade hotade smugglaren att skjuta. Ingen fick röra sig eller prata.

Somliga vågade inte ta sjövägen utan vandrade till fots över bergen, i veckor, i mörker och kyla.

Bakom dem fanns inget att återvända till, framför dem fanns bara Grekland, "kaptenen", på båten slapp betala "överfarten". Mitt i natten gav de sig iväg mot lamporna som lyste på ön mitt emot, det verkade ganska nära!

Efter 20 minuter såg man en annalkande båt, smugglaren blev rädd, och i panik skar han upp gummi-båten. Alla ombordvarande höll på att drunkna då få kunde simma, men polisbåten kastade ut linor och ropade "children first"! Först tog man upp barnen, sedan kvinnorna och sist männen. De hade sett gummi-båten redan från turkiska sidan men ville se hur långt flyktingarna skulle lyckas komma, men "vi skulle hjälpa er"!

De fördes till Kos, där militärtält fanns uppställda för flyktingar. De fick vatten och bröd och filter. Efter tre dagar flyttades de till en byggnad utan fönster, utan dörrar, ingen el eller vatten, trasiga toaletter, man fick sova på golv täckta av mänskliga fekalier eftersom det saknades alternativ.

Ca 500 personer fanns i byggnaden, förnedringen går inte att beskriva i ord. Maten bestod av fläsk-köttfärsås... "ät eller svält", fångvaktarna visste att de var muslimer!

Slutligen hittade man en man med riktiga grekiska pass där man bytte ut fotona mot en kostnad av 25 000 euro! Storebror Abdul, sju år, skickades först i flyg till smugglarens familj, han fick med lite extra pengar för den tid han skulle vara hos dem. Därefter var det mammans tur, som smugglarens "fru" och hon tvingades att ta av sig hijaben. Efter tre misslyckade försök lyckades hon till slut.

Nu var det Nadas och hennes lillebrors tur, de klippte hennes hår och färgade det från nästan vit-blont till brunt. De fick en ny identitet, namn, ålder och fick en "ny pappa", d v s smugglaren. De fick ingen mat och överlevde på en banan under tiden de var med honom. När de kom fram kom mamma och hämtade dem från tåget till Migrationsverket i Malmö och där överlämnade de sig till polisen.

Pappan fastnade i Grekland, han tog vandringsvägen över bergen men i Makedonien så tog det stopp. Enda vägen var att följa tågspåren. Men när han kom till en plats full av skelett och ruttna kroppar så återvände han.

Slutligen lyckades han ta sig via Spanien till Sverige med hjälp av falskt pass och en del Euro! Trots att pappan inte kunde spanska så kände han att passkontrollanten förstod att något var fel, han gav pappan en nick och lät honom gå och efter någon månad återförenades familjen i Sverige.

Migrationsverket skickade familjen till Österlensgården i Hammenhög tillsammans med 300 andra flyktingar, de fick mat, sängar, duschar, leksaker, prata och bli lyssnade på, tillgång till tolkar, ingen slog eller skrek på dem. Sjuksköterskor kom dagligen med vaccin och medicin. Barnen fick börja skolan!

Men, inget spelade någon roll längre för vissa av flyktingarna, de hade förlorat sin själ på vägen. På gummibåten, innan Nadas familj, fanns en man som skulle bo i samma flyktingförläggning i Sverige som dem. Den mannen, fick precis som Alan Kurdis pappa, se sin fru slukas upp av vågorna. Där och då tog meningen med livet slut för honom. Nada fick aldrig se honom le innan hon flyttade från Hammenhög!

Nada säger....

"Trots allt vi gått igenom kan jag säga att vi var en av de familjer som hade tur. Vi fick boende och hade råd att köpa vinterjackor inför Sveriges brutala vinter och snö som vi inte var vana vid. Någon månad efter vi kom hade Sverige tagit emot fler flyktingar än något annat land i Europa per capita, då hade Migrationsverket slut på boenden. Det fanns inga platser kvar. Människor sov på gator, i parker, på centralstationer och utanför Migrationsverkets kontor. I Malmö, Stockholm och andra städer låg familjer på kartonger. Barn sov på marken i minusgrader. Vissa hade bara tunna jackor, andra inga jackor alls.

Men, mina föräldrar fortsatte kämpa och började direkt studera svenska med hjälp av kyrkan och fick senare uppehållstillstånd för att kunna bli inskrivna i arbetsförmedlingen. De började jobba som äppelplockare i Kivik och fortsatte studera för att bli en del av samhället. I dag går jag och Abdul samhällslinjen och Amar ekonomi. Vi har toppbetyg, rättigheter, status och ett gott rykte. Min mamma, som aldrig någonsin fått gå i skolan tidigare i sitt liv, har i dag klarat vård- och omsorgslinjen. Hon har fått sitt certifikat, och vi har hängt det på väggen i vardagsrummet för att påminna henne om hur långt hon kommit. Både mamma och pappa kan nu svenska, de har fasta jobb och ett tryggt hus där vi alla kan andas lugnt. Jag och mina syskon fokuserar nu på vårt fjärde språk, spanska.

Så, tack till Sverige, för den utsträckta handen när vi var som svagast. Sverige behandlade oss som människor och gjorde det inget annat land i världen hade gjort. Men också tack, framför allt till mina starka föräldrar som lämnade hela sitt liv, sin familj och allt de byggt upp under sina år och riskerade livet för OSS.

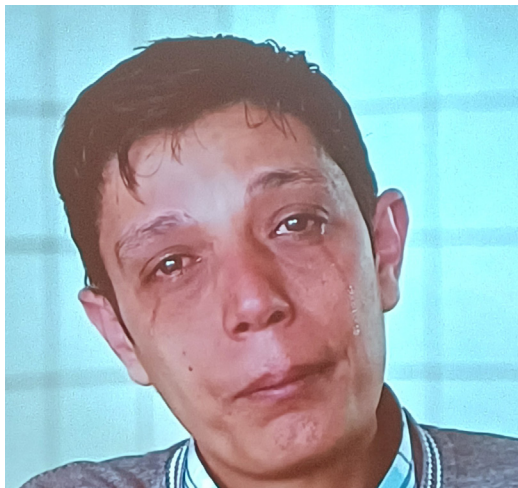
Avslutningsvis vill jag dock nämna varför det är så jobbigt att tala ut och varför ni förmodligen inte fått höra flyktinghistorier tidigare. Ja, vi lyckades med allt detta i Europa, men personer som **Mazen al Hamada**, en syrisk aktivist, torterades brutalt i fängelse i över ett och ett halvt år på grund av att han vågade tala ut om det han gått igenom, precis det jag gör idag framför er. Han blev slagen, hängd i kedjor, utsatt för sexuellt våld och systematiskt psykiskt och fysiskt lidande. Efter att ha flytt till Nederländerna och vittnat om övergreppen, återvände han till Syrien efter att ha pressats, lurats och fått löften om amnesti av den syriska regimen, dessutom hade man hotat honom att skada hans familj, framför allt hans syster. När han anlände på flygplatsen försvann han direkt.

Nu, när Syrien blev fritt den 8 december 2024, så hittades han död efter att ha utsatts för tortyr igen, bland annat hade man dragit ut hans ögon, naglar, tänder och tillplattat hans näsa...

Jag tror att debatten om flyktingar handlar om mer än ord. Jag hoppas att ni kommer minnas att varje flykting är en människa med drömmar och som försöker göra det bästa av situationen i ett främmande land”.

Nada och hennes två bröder vid tiden för flykten.

Mazen al-Hamada

Nada och Eilla Burazerovic,
hennes stöd från Ung Fritid, Hässleholm

Fullsatt! Ett trollbundet auditorium